

Sygn. akt IV U 94/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Alicja Romanowska

Protokolant: stażysta Anna Barcikowska

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania W. P. i M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 26/11/2014 r. znak: (...)

o wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika (...) spółka cywilna - W. P. i M. T. w okresie od 1 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku nie zostaje podwyższona o 50%.

Sygn. akt IV U 94/15

UZASADNIENIE

Płatnicy składek M. T. i W. P. prowadzący działalność gospodarczą, jako wspólnicy spółki cywilnej (...) w M. odwołali się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 26.11.2014r., mocą której podwyższono wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od 1.04.2013r. do 31.03.2014r. o 50%.

Odwołujący się wskazywali, że nie prowadzili działalności polegającej na produkcji wyrobów mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowanych (...), a zajmowali się produkcją ziemi ogrodniczej zawierającej torf jako składnik główny (...).

Odwołujący podnieśli natomiast, że w skutek ich niedopatrzenia urzędniczka GUS w wykazach wpisała błędnie kod podstawowej działalności.

(...) spółki (...) wskazali, iż 6.06.2014r. dokonali zmiany w Urzędzie Statystycznym kodu podstawowej działalności wpisując (...)15.7 produkcja nawozów i związków azotowych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

M. T. i W. P. od 1.04.2001r. prowadzą działalność gospodarczą pod nazwą (...) spółka cywilna w M..

W ramach tej działalności zajmują się produkcją ziemi ogrodniczej, których podstawowym składnikiem jest torf. Torf jest mieszany z innymi składnikami, takimi jak: żwir, glina, nawóz, następnie odkwaszany, pakowany w worki i

sprzedawany jako ziemia ogrodnicza. Spółka zajmuje się również zakupem torfu, który następnie jest przetwarzany, oczyszczany, ewentualnie odkwaszany, pakowany w worki i przeznaczany do sprzedaży, jako torf rolniczy.

W. P. i M. T. w Głównym Urzędzie Statystycznym /REGON/ wskazali jako kod i nazwę przeważającego rodzaju działalności wg (...) z 2007 produkcję pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowaną – (...).

Z dniem 6.06.2014r. dokonali korekty i nazwy odnośnie kodu przeważającego rodzaju działalności wg (...) produkcję nawozów i związków azotowych (...).15.Z.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po przeprowadzonej w spółce kontroli stwierdził, iż płatnik składając deklarację (...) z błędnym numerem (...) wskazując jako kod działalności przeważającej (...) produkcja nawozów i zw. azotowych/ zamiast (...) produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych gdzie indziej niesklasyfikowana/, a także naliczał składkę na ubezpieczenie od kwietnia 2013 do marca 2014 wg stopy procentowej 1,93% zamiast 2,26%, tj. nie uwzględniając poprawnego rodzaju przeważającej działalności wg (...).

/okoliczność bezsporna, wyjaśnienia M. T. nagranie 00:01:01 10.09.2015r, nadto dokumentacja księgową/

Decyzją z 26.11.2014r., organ rentowy podwyższył wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od 1.04.2013r. do 31.03.2014r. o 50%.

Płatnicy wnieśli odwołanie od powyższej decyzji.

W ocenie Sądu odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 30. Ustawy z 30.10.2002r. o ubezpieczenie społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych 1. Stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe dla grupy działalności ustala się w zależności od kategorii ryzyka ustalonej dla tej grupy.

2. Kategorię ryzyka dla grupy działalności ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości:

- 1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
- 2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;
- 3) stwierdzonych chorób zawodowych;
- 4) zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

3. Wpływ każdego ze wskaźników częstości, o których mowa w ust. 2, na ustalenie kategorii ryzyka dla grupy działalności jest równy.

4. Kategorię ryzyka dla grupy działalności ustala się w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego za trzy ostatnie lata kalendarzowe, dostępne w dniu 31 stycznia danego roku.

5. Kategorię ryzyka dla grup działalności ustala się na okres nie dłuższy niż 3 lata składkowe.

Zgodnie z art. 28 1. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych wynosi 50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy dla grup działalności, zgodnie z zasadami określonymi w art. 30.

2. Stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych ustala Zakład jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie

wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek, i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek, z zastrzeżeniem art. 33.

3. Liczbę ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się jako iloraz sumy ubezpieczonych podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu w ciągu poszczególnych miesięcy poprzedniego roku kalendarzowego i liczby miesięcy, przez które płatnik składek był w poprzednim roku kalendarzowym zgłoszony w Zakładzie co najmniej 1 dzień.

4. Jeżeli płatnik składek zgłaszany jest w Zakładzie w okresie od dnia 1 stycznia danego roku do dnia 31 marca następnego roku, liczbę ubezpieczonych, o których mowa w ust. 3, ustala się w oparciu o liczbę ubezpieczonych podlegających zgłoszeniu do ubezpieczenia wypadkowego w miesiącu kalendarzowym, od którego płatnik składek został zgłoszony w Zakładzie.

Zgodnie z art. 31. 1. Wysokość wskaźnika korygującego, o którym mowa w art. 28 ust. 2, wynosi:

1) w okresie od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 31 marca 2009 r. - od 0,8 do 1,2;

2) od dnia 1 kwietnia 2009 r. - od 0,5 do 1,5.

2. Wskaźnik korygujący ustala się na rok składkowy w zależności od kategorii ryzyka ustalonej dla płatnika składek.

3. Kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości:

1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;

2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;

3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

4. Wpływ wskaźników częstości określonych w ust. 3 pkt 1 i 2 na ustalenie kategorii ryzyka dla płatników składek jest równy, a wskaźnika częstości określonego w ust. 3 pkt 3 - dwukrotnie większy niż każdego z tych dwóch wskaźników.

5. Kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się na podstawie danych, o których mowa w ust. 3, przekazanych przez płatnika składek za trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe.

6. Dane, o których mowa w ust. 3, płatnik składek przekazuje do dnia 31 stycznia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy w informacji zawierającej w szczególności:

1) dane identyfikacyjne płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych;

2) rodzaj działalności według (...);

3) liczbę ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego;

4) adres płatnika składek.

Zgodnie z art. . 29 . 1. Cyt ustawy płatnik składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2, należy do grupy działalności ustalonej dla jego rodzaju działalności według PKD ujętego w rejestrze REGON w dniu 31 grudnia poprzedniego roku.

2. Płatnik składek zgłoszony w Zakładzie w okresie od dnia 1 stycznia danego roku do dnia 31 marca następnego roku należy do grupy działalności ustalonej dla jego rodzaju działalności według (...) ujętego w rejestrze REGON w dniu, od którego płatnik składek jest w Zakładzie zgłoszony.

Zgodnie z art. 34 ust 1 ustawy z 30.10.2002 o ubezpieczenie społecznym z tyt. wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jeśli płatnik danych nie przekaże danych lub przekaże dane nieprawdziwe o których mowa w art. 31, co

spowoduje zniżenie stawki procentowej stawki na ubezpieczenie wypadkowe, zakład ustala w drodze decyzji stopę procentową na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych.

Płatnik składek zobowiązany jest zapłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

ozwany nie kwestionował wyjaśnień M. T. co do rodzaju i asortymentu produkcji. Zdaniem Sądu, płatnik błędnie wskazał w rejestrze REGON, przedmiot podstawowej działalności, mimo że faktycznie działalność odpowiadająca kodowi wpisanemu w REGON nie była prowadzona.

W tym miejscu zwrócić należy uwagę, że płatnicy nie wykonywali działalności polegającej na produkcji wyrobów mineralnych, surowców niemetalicznych, albowiem działalność ta obejmuje m.in. produkcję wyrobów z torfu takich jak leki, kosmetyki itp., nie obejmuje natomiast produkcji ziemi ogrodniczej zawierającej torf jako główny składnik albowiem tego rodzaju działalność sklasyfikowana została w (...).

Dodatkowo wskazać należy, iż produkcja – uzdatnianie i oczyszczanie samego torfu nie może być uznawane podstawową działalność, albowiem, jak wynika z dokumentacji księgowej, płatnik produkuje i sprzedaje również inne podłoże ogrodnicze, choć jej elementami jest także torf, czego organ rentowy nie kwestionuje.

Dodatkowo wskazać należy, iż organ rentowy nie kwestionował prawidłowości oznaczenia statystycznego dokonanego po 6.06.2014r., w sytuacji gdy płatnik wykonywał ten sam rodzaj działalności, co przed tą datą, w tym w okresie wskazanym w decyzji.

Zauważyć należy również, iż taki przedmiot działalności odwołujący się wskazali w zgłoszeniu do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że zwiększona stawka na ubezpieczenie wypadkowe wynika z ryzyka wypadkowego wiążącego się z faktycznie wykonywaną działalnością. Dane statystyczne wpisywane w ewidencji REGON nie tworzą żadnego stanu prawnego, a jedynie potwierdzać mają stan faktyczny wg oświadczenia wiedzy podmiotu prowadzącego taką działalność.

W ocenie Sądu płatnik ma uprawnienie do tego by wykazać, że dane zawarte w rejestrze REGON nie odpowiadają rzeczywistości, co miało miejsce w przedmiotowej sprawie. Przeciwnie stanowisko zaprzeczałoby funkcji jaką pełni zróżnicowanie stóp procentowych składek na ubezpieczenie dla poszczególnych płatników która polega na generalizacji ryzyka, które wiąże się z prowadzoną działalnością i w związku z tym poziomem i skutkami zagrożeń zawodowych, chodzi o to by płatnik opłacał składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości adekwatnej do rodzaju działalności, którą faktycznie wykonuje i w odniesieniu do kategorii ryzyka, które u niego rzeczywiście występuje. W związku z tym podwyższonej do 150% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie można postrzegać jako sankcji za podanie nieprawidłowych, bądź nieprawdziwych danych do rejestru REGON, czy brak aktualizacji danych w tym rejestrze, do czego sprowadza się stanowisko organu rentowego. Przekazanie, wbrew obowiązkowi, danych statystycznych niezgodnych ze stanem faktycznym jest spenalizowane w ustawie o statystyce publicznej i zagrożone grzywną, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2, a w wypadku mniejszej wagi - karą grzywny (art. 56 ustawy). Przepis art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej nie reguluje tego samego przedmiotu, przewidując podwyższenie stopy procentowej składki za przekazanie w formularzu (...) nieprawdziwych danych, o których mowa w art. 31 ustawy wypadkowej, w tym co do rodzaju działalności według (...), co powoduje zniżenie stopy procentowej tej składki, czyli inaczej, za opłacanie składki w niższej wysokości, niż wynika to z ryzyka wypadkowego wiążącego się z faktycznie wykonywaną przez płatnika działalnością. Przepis art. 34 ustawy wypadkowej ma charakter sankcyjny. Może mieć zatem zastosowanie tylko w opisanych w nim sytuacjach. Nie jest dopuszczalne ustalenie podwyższonej stopy procentowej w innych wypadkach, ani w drodze analogii (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 r., II UZP 1/11, OSNP 2012 nr 7-8, poz. 102).

Samo podanie nieprawidłowych danych nie stanowi przesłanki nałożenia sankcji z art. 34 ust 1 ustawy. Jest ono konieczną częścią przesłanek nałożenia sankcji, ale tylko wtedy, gdy powoduje skutek w postaci zniżenia stopy

procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe. Jeżeli zatem płatnik w informacji dla ZUS podaje rodzaj działalności według (...) ujętego w rejestrze REGON, który jednak nie jest zgodny z faktycznie wykonywaną przez niego działalnością w danym okresie, to przekazuje nieprawdziwe (niezgodne z rzeczywistością) dane co do rodzaju tej działalności w rozumieniu art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej, wypełniając tym samym część hipotezy tego przepisu. Dla zastosowania dyspozycji przepisu konieczne jest jednak równoczesne wypełnienie drugiej części hipotezy, tj. zniżenie składki na ubezpieczenie wypadkowe. Wskazanie przez płatnika niezgodnych ze stanem faktycznym danych co do rodzaju działalności, co jednak nie powoduje zniżenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, bo ta jest opłacana od działalności rzeczywiście prowadzonej, nie wyczerpuje hipotezy art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej, wobec czego nie ma podstaw do zastosowania dyspozycji tego przepisu i podwyższenia stopy procentowej składki. Informacja o rodzaju działalności wynikająca z rejestru REGON (i odzwierciedlona w formularzu (...)) jest oświadczeniem wiedzy podmiotu ją przekazującego. Oświadczeń wiedzy nie wykląda się zaś w podobny do oświadczeń woli sposób. Oświadczenia wiedzy mają charakter zdania w sensie logicznym i można im przypisać jedynie prawdę lub fałsz. Okoliczność, czy zawarta w oświadczeniu informacja jest prawdziwa, jest zatem kwestią dowodową, a obowiązek wskazania dowodów w tym zakresie spoczywa na tej stronie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne (art. 232 zdanie pierwsze k.p.c.). W niniejszej sprawie był to odwołujący się, zaprzeczający zgodności ze stanem faktycznym danych co do rodzaju działalności ujętych w rejestrze REGON (i odzwierciedlonych w informacji przekazanej do ZUS). Skarżący wskazał na czym polega jego główna działalność, a organ rentowy nie zaprzeczał powyższemu. Takie stanowisko ZUS wynika również z faktu, że nie kwestionował po 6.06.2014r prawidłowości (...) ,mimo, że profil produkcji nie zmienił się . Tym samym przyjąć należy, że w spornym okresie działalności, nie doszło do zniżenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne, a tym samym, że nie została wyczerpana hipoteza art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej. (vide wyrok SN z 7.01.2013r (...) 142/12)

Mając powyższe na uwadze zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję jak w wyroku.